

možná seriál?) a nějaké šilenej vědec tam měl takový tlustý blbečky, byly to jeho „pokusný morčata“, na trikotech měli velký G a soustavně se o nich mluvilo jako o „guinejských prasátkách“ :)

JTK: Včera jsem si listoval jakousi populárně-naučnou knihou o psech. Byla tam mj. zmíněna kniha Farleyho Mowata „Don't Cry Wolf“, kterýžto název byl promptně přeložen jako „Neplač, vlku“. Ještě bych dodal, že tato kniha vyšla v češtině již před řádkou let tuším jako „Nedělejte poplach“.

Další bombónek: před pár týdnů vysílala TV Nova film „Pán přílivu“. Hlavní postava tam v jedné chvíli vycouvá ze slovní přestřelky se slovy „I got cold feet“, v českém dabingu pak samozřejmě prohlásí: „Mám studené nohy“.

Alistair: Director's cut – „vražda ředitele“ (Český překlad manuálu pro hru Alien versus predator :))))

Lynx: V jedné knížce o Nicku Caveovi jsem našel zmínku o tom, kterak bubeník ve studiu rozezvučel „symbols“. . . Až po chvíli mi došlo, že se zřejmě jedná o „cymbals“ – tedy činely, a dalo mi chvíli práce, než jsem dostal na správné místo bradu, která mi při tomto poznání spadla na zem. . .

Vanek: DivXové titulky k filmu The Return of the Living Dead (popaměti, na jediném zdroji, který znám, se mi nepodařilo najít akorát slovenské a portugalské): „easter eggs“ – východní vejce, uvWhat's the matter? – Na tom nezáleží, „It looks like the shit it the fan out there“ – to je posraně dobrá zpráva

Vanek: Poznámka čtenářky Jany Klenkové: Nejbrutálnější knihy jsou podle mne Případ majetkového kouzelníka a Případ padělaného oka, kde se uprostřed textu objevují anglické nepřeložené fráze, oddělené pouze třemi pomlčkami, takže to vypadá asi takto: „Perry Mason šel – into his room – velice rychle.“ No nevím, jak tohle mohlo projít nějakou redakční úpravou.

Z <http://lege.cz/kocka/gardner.htm>:

Wittgenstein: Z titulků bonusů rozšířené verze Dvou věži:

„This seemingly sinister forest of Fangorn“ -ž „tento zdánlivě HRÍŠNÝ les“.

Jackson říká zvukařům: „I want Faramir's footsteps to sound more sinister“ „Chci, aby se Faramirovy kroky více ROZLÉHALY“.

A největší gól, hned z úvodu: „LOTR is now looked upon as urfantasy trilogy“ přeloženo jako „dnes se na PP hledí jako na trilologii fantazie Ur.“

Kristova noho. . . tolik úžasné práce, a nakonec česká distribuce není s to sehnat ani prostředně schopného překladatele titulků (odmítám uvěřit, že by takové kraviny mohla napáchat Pošustová).

Case: V bonusech k extended The Two Towers - „We've got the texture map here“ – „Máme tady zrnitou mapu“

Mardoc: Kdysi v hudebním dokumentu, tuším že o Pretenders na ČT: „. . . takže jsme tam měli všechny ty ampéry a. . .“ (amp = amplifier)

Dadel: Včera v dokumentu o básníku Williamu Blakeovi na ČT2 jsem zaslechl něco jako „Proměním tě v koně nebo zadnici, protože jen koně a zadnice mají. . .“ nepamatuju si to přesně, ale kůň a zadnice tam určitě bylo :)

S.M.Lomoz: Nové funkce, jako je nové uživatelské rozhraní, průvodci, přechody, efekty, titles, a AutoMovie make creating home movies easier. (Pokyny k downloadu MS Windows Movie Maker 2)

Dexx: Blair Witch Project. „To bílý jsou metry. . . to hnědý jsou fíty.“ Ach jo. . .

Rozšířené vydání PLAV!u naleznete na adrese www.splav.cz.

PLAV!

PŘEKLADATELÉ LITERÁTI AUTOŘI VYKLADAČI

PÁTEK 9.1.2004

č. 14

Študáci a kantoři tlučou na buben

Svým způsobem jsou dnešní „bubeníčci“ sváteční. Čas nezadržitelně letí a i život vymezený překladatelům jednou skončí, ostatně minulý rok jsme se o tom několikrát přesvědčili. A tak musí být pro každého milovníka literatury, který vidí dále než před svůj práh, potěšením spatřit v akci mladé překladatele, kteří mnohdy zpceni, jindy zase s nedbalou elegancí přebírají štafetu po svých učitelích. Tak jako roky střídají roky, tak skutečně kvalitní texty střídají překladatele, aby se s každým novým překladem rozrostly o další významovou i estetickou vrstvu, dobré podržely a nepovedené taktně zamlčely. Přejme všem překladům v novém roce vydání a překladatelům vydavatele.

Za redakci Josef Šlerka

Vladimir Nabokov: Jubileum

Tímto laskavému publiku předkládáme jeden z textů bubeníčkovského večera, jehož ráz jsme vymezili sloganem Študáci a kantoři. V tomto konkrétním případě jde o úvodní pasáž povídky Vladimira Nabokova Jubileum (1927). Před časem jsem ji překládal sám, víceméně ze zájmu o věc, a vlastně ani nevím, zda jsem ji někde publikoval (vyloučeno to není). U Bubeníčků se každopádně už četla, a to na večeru vyhrazeném protestu v literatuře, který se svého času odehrával v Mánesu. Již několikrát jsem ji uložil svým studentům v semináři uměleckého překladu v Ústavu translatoologie. Výsledky jsou vždy zajímavé – bez ohledu na to, jak jsou jednotlivé překlady kvalitní.

Překlad Lucie Nakládalové mě vlastně inspiroval k uspořádání celého studentsko-kantorského bubeníčkovského klání. Podle mého názoru se totiž ani jeden z dvou zde uvedených textů netrefuje do černého. Luciina česká varianta je bezesporu významově ekvivalentní, ale na můj vkus (a na požadavky, které klade na překladatele rafinovaně intelektuální Nabokovův autorský styl) zřejmě až příliš suchá a věcná. Můj vlastní překlad mi zase (alespoň místy) připadá mrtrvě vyumělkovaný. Proto jsme také o komentář k těmto možným odchylkám od jakési ideální osy českého překládání Nabokova – pokud něco takového vůbec existuje – požádali toho nejzasvěcenějšího: Pavla Dominika.

Владимир Набоков: Юбилей

В эти дни, когда тянет отсюда трупным запахом юбилея, – отчего бы и наш юбилей не отпраздновать? Десять лет презрения, десять лет верности, десять лет свободы, – неужели это не достойно хоть одной юбилейной речи?

Нужно уметь презирать. Мы изучили науку презрения до совершенства. Мы так насыщены им, что порою

нам лень измываться над его предметом. Легкое дроздание ноздрей, на мгновение прищурившиеся глаза – и молчание. Но сегодня давайте говорить.

Десять лет презрения. Я презираю не человека, не рабочего Сидорова, честного члена какого-нибудь Ком-пом-пома, а ту уродливую тупую идейку, которая превращает русских простаков в русских простофиль, которая из людей делает муравьев, новую разновидность, формица марши вар. Ленини. И мне невыносим тот приторный привкус мещанства, который я чувствую во всем большевицком. Мещанской скукой веет от серых страниц «Правды», мещанской злобой звучит политический выкрик большевика, мещанской дурью набухла бедная его головушка. Говорят, поглупела Россия, да и не мудрено. . . Вся она расплылась провинциальной глушью – с местным львом-бухгалтером, с барышнями, читающими Вербицкую и Сейфуллину, с убого-затейливым театром, с пьяненьким мирным мужтаточно ловко спрятанного в недрах ватерклозета. Убийство совершает не идея, а человек, – и с ним растет особый, – прощу я или не прощу – это вопрос другого порядка. Жажда мести не должна мешать чистоте презрение. Негодование всегда беспомощно.

Vladimir Nabokov: Jubileum
přeložil Libor Dvořák

Proč bychom v těchto dnech, kdy odtamtud vane mrtvolný odér jubilea, nemohli své výročí trochu oslavit i my? Deset let opovržení, deset let věrnosti, deset let svobody – copak tohle nestojí alespoň za jeden jubilejní projev?

Musíme umět pohrdat. Umu opovržení jsme se naučili vskutku dokonale. Jsme jím tak prosyceni, že už je nám občas až líno jeho objekt znovu tupit. Zbylo jen lehce zachvívající se chrípí, na okamžik přimhouřené oči – a mlčení. Ale dnes prosím hovořme.

Deset let opovržení. A já přitom nepohrdám člověkem, já nepohrdám dělníkem Sidorovem, zasloužilým členem nějakého tohoto jejich Kom-pom-pomu, ale oním zrůdným, tupým ideálkem, jenž ruské prostáčky proměňuje v komunistické hlupáčky, jenž z lidí činí nový druh mravence – *Formica marxii*, var. *lenini*. Já zoufale nesnáším onen navinule nasládlý nádech měšťáctví, který cítím ve všem bolševickém. Měšťácká nuda prýští z našedlých stránek Pravdy, měšťanská zloba zní z politického povyku bolševika a jeho přenešťastná hlavinka je naběhlá pošetilostí. Říká se, že Rusko zhlouplo, a není divu. . . Celé se rozplynulo v provinční zbedněnosti – s místním účetním v roli Iva salonů, se slečnami, které čtou Verbickou a Sejfullinovou, s uboze pitvorným divadlem a s přioopilým mírumilovným mužikem, který se rozvalil rovnou uprostřed ulice.

Opovrhují komunistickou vírou jakožto ideou přízemní rovnosti, jako nezázivnou stránkou ve svátečních dějinách lidstva, jako odvržením zemských i nezemských krás, jako něčím, co se hloupě dotýká mého svobodného já, jako protektorkou nevzdělanosti, tuposti a samolibosti. Síla mého opovržení spočívá v tom, že když opovrhují, nedovolují si myslet na prolitou krev. A pak má opovrčlivá síla spočívá i v tom, že ve svém buržoazním zoufalství nelitují ztráty jmění, domu ani zlaté cihly, kterou jsem nedostačně obratně ukryl v útrokách splachovacího záchodu. Vraždy se nedopouští idea, ale člověk – a s tím je účtování jiné, zda odpustím či neodpustím, je otázka zcela jiného řádu. Žízeň po mstě by čistotě opovržení neměla překážet. Nevole je vždycky bezmocná.

Něco podobného se stalo dokonce i velkému spisovateli, jako byl Swift. Dokáže sice pěkně proprat politika nebo biskupa, ale když se snaží vytvořit dokonalou bytost, dovede člověka jen a jen k tomu, co určitě vůbec neměl v úmyslu: že totiž smradlaví Jahuové mají v sobě mnohem víc potenciálu k vývoji než osvícení Hvajninimové.

přeložil Rosta Valvoda

William Shakespeare: Sonet dvacátý třetí

Jak špatný herec ochromený trémou,
že zapomněl úplně svoji roli,
jak vztekloun, kterého tak čerti berou,
že není mocen zmocit se na cokoli,
já stojím zde a nejsem schopen slova,
jímž bych svou lásku řádně vyjevil,
tak silné city ve svém nitru chovám,
že mluvit o nich prostě nemám sil.
Proto ať za mě mluví moje oči
a prozradí ti, co na srdci mám,
jsou sice němé, do tvých očí křičí
však víc než ústa upovídáná.

Nauč se číst, co v očích láska píše,
Miluješ-li, očima uč se slyšet.

přeložil Jiří Josek

Jak herec, který trémou sotva vnímá
a nevysloví to, co dřív šlo snadno,
jak šilenec, jenž má tmou před očima
a sama sebe nedokáže zvládnout,
i já si nevěřím a nedopovím
nikdy své vyznání tak, jak bych chtěl:
jako bych se měl zalknout těmi slovy,
jako bych v nich měl shořet na popel.
Chci tedy mluvit očima – vždyť v nich
je psáno beze slov, co srdce říká.
Jím každou svoji prosbu svěřil bych:
nemám je čemu učit od jazyka.

Čti – ať víš, že i mlčky lze mít rád.
Láska má umět zrakem naslouchat.

přeložila Zuzana Štátná

Pranýř překladů

Myko: No, není to zrovna extra perlička, ale dneska sem objevil úplně nepřímou chybu v překladu Kingova Řbitova zvířátek – indický doktor tam ke svým americkým kolegům na odchodu z místosti prohlásí „Možná vy oba záříte“. Přišlo mi to divný a napadlo mě, jestli neříká spíš něco o osvícení, vzhledem k tomu, že si z něho chvíli předtím dělají prdel na základě jeho původu. Nebylo tomu tak, nicméně v originále to zní: „May you both shine on“ :))
A teď jsem si vybavil svoji vlastně úplně první perličku, kterou jsem v životě odhalil – koukal jsem na nějakýho starýho Batmana (film,

Podotkněme jen, že takový je už úděl krásných žen, nepomýšlet na důsledek svého chování.

A navíc – co jiného byste také chtěli od bytosti, které je pouhých pět minut!

Jediné, čeho měla zrozená z pěny dostatek (ano, tak se Jelena P. také jmenovala), byla zvědavost a dychtivost učit se od ostatních žen, přejímat od nich podle ní to nejlepší.

Avšak v uličce, kterou se Jelena vydala od moře nahoru, bylo jen málo takových žen, tedy kromě staré babky, podle všeho pasačky koček, která seděla u domu na židli obklopena svým stádem, a jedné ne zrovna nejmladší dámy stojící pod jedinou lampou široko daleko.

Babka pasačka si Jelenou Překrásnou změřila od hlavy k patě a řekla: „Smrtka jde!“. A kočky, všechny do jedné jako jeleny překrásné svého druhu, se dál nerušeně olizovaly, seděly nebo ležely a Jelena by si z nich klidně mohla vzít příklad, jenomže ta si jich nevšímala, zato však přistoupila blíž k lampě, pod níž se vyskytovala Žena, která si právě z kabelky vyndala zrcátko a tlustou černou tužku.

Jelena Překrásná poprvé spatřila Ženu (babka pasačka se nepočítá).

Žena si přímo před Jelenou začala černou tužkou pomalu malovat obočí, jako velké čárky s ocásky od sebe.

Jelena samým rozechvěním až nedýchala.

Ale to nebylo ještě zdaleka vše.

Po obočí přišly na řadu oči, které Žena za pomoci černé tužky tentokrát vytvarovala do podoby rybek, také s ocásky od sebe.

Pak Žena, která díky černému obočí působila sverepějším dojmem, schovala tužku zpátky do kabelky, vytáhla rtěnku a několika tahy sem a tam pokryla své vypouklé pysky hustými vrstvami červené barvy a pak si promnula rty a rtěnka se tak rozetřela po celé ploše.

Když krásná neznámá toto dokončila, ještě si na malůvku nakreslila dvě červené linky, jednu nad a druhou pod ústní otvor, čímž se její rty, jak chytře poznamenal jeden spisovatel v jednom románu, pětinasobně zvětšily.

Po takovémto výkonu se Žena na sebe podívala do zrcátka a spokojeně prohlásila: „Tak, obličej bychom tedy měli!“ Pak si ještě na tváře namalovala dvě červená jablka, znovu se na sebe koukla do zrcátka a náčiní schovala do kabelky.

Nemusíme snad podotýkat, že Jelena Překrásná drahou neznámou, ve které spatřovala ztělesnění krásy, sledovala s otevřenou nachovou pusinkou; to černé obočí, které tak nízko leželo nad černými očima, plus ta pusa s obrovitánskými červenými rty a jedním zlatým zubem (i ostatní zuby byly žluté, ale netřpytily se).

A když Jelena P. uviděla, jak si naše neznámá zapaluje papirosu a dává si ji do pusy tam, kde má zlatý zub, bylo rozhodnuto.

Zrozená z pěny pochopila, jak by měla vypadat.

Přistoupila k neznámé to krasavici pod lampou, a uslyšela tato slova:

„Táhni odsud, nebo ti dám jednu přes drážku!“

přeložila Lucie Nakládalová

George Orwell: Mohou být socialisté šťastní?

Pomyslíme-li na Vánoce, skoro automaticky se nám vybaví Charles Dickens, a to ze dvou pádných důvodů. Za prvé, Dickens je jeden z mála anglických autorů, kteří o Vánocích vůbec píší. Vánoce jsou nejoblíbenějším anglickým svátkem, ale přitom je až neuvěřitelné, jak málo se odrazily v literatuře. Máme koledy (nejčastěji ze středověku), máme hrstku básní od Thomase Bridgese, T. S. Eliota a několika dalších, a pak máme Dickense. Ale o moc víc už toho nemáme. Za druhé je Dickens pozoruhodný tím, že dokáže čtenáři podat přesvědčivý obraz štěstí.

Dickens zdařile zachytil Vánoce dvakrát: v jedné kapitole z Kroniky Pickwickova klubu a ve Vánoční koledě. Vánoční koledu předčítali Leninovi na smrtelné posteli a podle jeho ženy mu prý ta „buržoazní sentimentalita“ připadala nesnesitelná. Jenže, ať je Dickensovo vyprávění sebevíc přibarvené a ať je dojemnost Malého Tima sebevíc odporná, rodina Cratchitových prostě působí radostně. Štěstí totiž vychází především z kontrastu. Dickens to ví a tohle vědomí patří mezi tajemství jeho působivosti. Cratchitovi jsou šťastní, protože mají protentokrát dostatek jídla. Jejich štěstí je přesvědčivé právě proto, že je zachyceno jako nedokonalé.

Veškeré pokusy popsat trvalé štěstí naproti tomu skončily fiaskem. Utopie (tohle okřídlené slovo mimochodem neznamená „krásné místo“, ale jen „místo, které neexistuje“), se v literatuře za posledních tři sta nebo čtyři sta let objevovaly často, ale ty „šťastné“, ty, které popisují dokonalé země, jsou vesměs nepřitažlivé a většinou i dost neživotné.

Zdaleka nejznámější moderní utopie pocházejí z pera H. G. Wellse. Wells vykresluje svět, jaký by se mu zamlouval, nebo přinejmenším takový, jaký si myslí, že by se mu zamlouval. Hlavními pilíři toho světa jsou osvícený hédonismus a vědecká vynalézavost. Veškeré zlo, všechna neštěstí, kterými v současnosti trpíme, ve Wellsově světě už neexistují. Hloupost, válka, chudoba, špína, nemoci, zklamání, hlad, strach, přepracování, pokrytectví, to všechno je definitivně pryč. Potud nelze popřít, že takový svět si všichni přejeme. To, co se nelíbí Wellsovi, chceme odstranit všichni. Ale chtěl by někdo doopravdy žít ve světě wellsovské utopie?

Všechny „šťastné“ utopie se navzájem podobají v tom, že postuluji dokonalost, aniž by byly schopny ukázat, v čem spočívá štěstí. Je pozoruhodné, že ani autorovi s takovou tvůrčí představivostí, jako byl Jonathan Swift, se obraz „šťastné“ utopie nepovedl o nic líp než ostatním.

První části Gulliverových cest představují patrně nejszíravější kritiku společnosti, jaká kdy byla napsána. Každé slovo je platné i dnes a na některých místech najdeme poměrně podrobné předpovědi současných politických hrůz. Ani Swift ale nedokáže přesvědčivě popsat bytosti, které by obdivoval. V poslední části knihy představuje jako protiklad k odporným Jahuům ušlechtilé Hvajinimy, což jsou inteligentní koně, prostí všech lidských chyb. Jenže dotyční koňové jsou, při vši své ušlechtilosti a neomylném zdravém rozumu, nudní až hrůza. Žijí jednotvárně, v klidu, „rozumně“; bez všech rozbrojů, nepokojů a veškeré nejistoty, ale také bez „vášně“, a to včetně tělesné lásky. Své druhy si vybírají podle zásad eugeniky, city drží za všech okolností na uzdě, a když přijde jejich čas, podle všeho docela s radostí umřou.

Pokusy popsat konečné štěstí na onom světě nedopadly o nic líp. Nebe je podobný propadák jako utopie – přičemž peklo naopak zaujímá v literatuře významné místo a bylo mnohokrát popsáno velice podrobně a přesvědčivě.

Je všeobecně známo, že křesťanské nebe – v té podobě, jak se běžně zobrazuje – neláká nikoho. Skoro všichni křesťanští autoři, kteří psali o nebi, buď poctivě přiznali, že nebe se zpodobnit nedá, nebo vykouzlili mlhavý obraz zlata, drahých kamenů a nekonečného pěni chvalo zpěvů. Rozhodně se ale nepodařilo popsat prostředí, do kterého by se normální člověk doopravdy chtěl dostat. Nejedem evangelický kazatel či jezuitský kněz nahnal svým farníkům husí kůži barvitým líčením pekla. Jakmile ale dojde na nebe, okamžitě všichni sklouznou ke slovům jako „vytržení“ nebo „blaženství“, aniž by se obtěžovali vysvětlit, z čeho takové pocity můžou plynout. Žádný z duchovních zatím nedokázal popsat jedinou činnost z onoho světa, která by myslícímu člověku mohla připadat snesitelná, neřkuli přitažlivá.

Zdálo by se, že lidé nedokážou zachytit a dokonce ani si představit štěstí jinak než na základě kontrastu. V preindustriální společnosti se nebe zpodobňovalo jako místo věčného odpočinku dlážděné zlatem, protože každodenní zkušenosti většiny lidí byla v té době přepracovanost a chudoba. Jenže takové obrazy „věčného blaženství“ vždycky ztroskotaly na tom, že stane-li se blaženství věčným (věčností rozumějme nekonečnost času), kontrast s „neblaženstvím“ se ztratí.

Neschopnost lidí představit si štěstí jinak než jako úlevu od námahy nebo bolesti představuje vážný problém pro socialisty. Dickens může zobrazit rodinu, která žije v bídě, jako šťastnou, když právě spořádala pečenou husu. Naproti tomu obyvatelé dokonalých světů se nikdy spontánně neradují a k tomu jsou ještě lehce odpudiví. Ale aby bylo jasno, svět, jak ho popisoval Dickens, přece nechceme. Socialismus nesměruje ke společnosti, kde se nakonec všechno v dobré obrátí proto, že laskaví staří pánové rozdávají pečené husy. Co jiného je naším cílem než společnost, ve které by milodary nebyly potřeba? Znamená to ale, že je naším cílem utopický svět bez bolesti a námahy?

Myslím, že socialismus si neklade za cíl lidské štěstí. Štěstí zatím vždycky vznikalo jaksi mimoděk, jako vedlejší produkt, a nemáme důvod si myslet, že by se to kdy mělo změnit. Skutečným cílem socialismu je lidské bratrství. Ti, kdo umírají v občanských válkách nebo jsou mučeni v tajných věznicích Gestapa, nepodstupují tohle všechno kvůli vidině nějakého klimatizovaného neonoového ráje s ústředním vytápěním, ale proto, že chtějí svět, kde by se lidé měli rádi místo toho, aby se navzájem podváděli a vraždili.

Člověk často musí mířit k cílům, které vidí jen nejasně. Například v současnosti je svět ve válce a touží po míru. S mírem ale nemáme žádnou zkušenost a lidstvo ji nikdy nemělo. O letošním Štědrém dnu tisíce mužů vykvrácejí v ruských závějích nebo se navzájem rozstřílejí na bažinatých ostrovech Tichého oceánu a bezprizorné děti budou vyhrabávat jídlo zpod troskek německých měst. Zajistit, aby se takové věci dít nemohly, je jistě dobrý cíl. Ale popisovat dopodrobna, jak bude vypadat svět, až dosáhneme míru, to je něco docela jiného.

Skoro všichni dosavadní tvůrci utopických světů připomínali člověka, kterého bolí zuby, a kterému proto připadá, že veškeré štěstí spočívá v tom, když člověka zuby nebolí. Chtěli dosáhnout dokonalé společnosti jen nekonečným opakováním a prodlužováním něčeho, co bylo cenné právě a jedině proto, že to bylo dočasné.

Vladimir Nabokov: Jubileum
Přeložila Lucie Nakládalová

V těchto dnech, kdy je všude cítit závan mrtvolného pachu jubilea, není proč, abychom jej neoslavili i my. Umět pohrdat je třeba. Vědu o pohrdání máme v malíčku. Pohrdáním jsme již natolik nasáklí, že dělat si žerty z jeho podstaty nám už ani nestojí za to. Letmě se nám zachvěje chrípí, na Deset let pohrdání, deset let věrnosti, deset let svobody – cožpak si toto vše nezaslouží alespoň jednu slavnostní řeč? Chvilku přimhouříme oči a pak – ticho a mlčení. Dneska si však něco povíme.

Deset let pohrdání. Nepohrdám ani tak obyčejným člověkem, dělníkem Ivanovem, členem některého z výborů, jako spíše pohrdám tou zrůdnou tupou myšlenkou, která z ruských prostáčků dělá komunistické tupce a která z lidí činí mravence, nový to druh *formica marxi var. lenini*. I mně se protiví ta odporně sladká pachut měšťáctví, kterou cítím ve všem bolševickém. Z šedých stránek *Pravdy* na mě dýchá měšťácká nuda a plný měšťácké zloby je politický výkřik bolševika s hlavičkou naplněnou až po okraj měšťáckou hloupostí. Říká se, že Rusko zhlouplo, a není ani divu . . . Celé se rozlilo do venkovského zapadákova s jeho účetním coby lvem salónů, se slečinkami, které čtou Verbickou a Sejfullinovou, s ubohou divadelní scénou a s opilým tichoučkým mužikem, který si to uvelebil přímo uprostřed zaprášené ulice.

Pohrdám komunistickou vírou, tou myšlenkou podlé rovnosti, tou nudnou stránkou ve slavnostních dějinách lidstva, vírou, jež popírá pozemské i nadzemské krásy, vírou, co se hloupě dotýká mého svobodného já a co podněcuje nevědomost, tupost a samolibost. Síla mého pohrdání spočívá v tom, že když pohrdám, myšlenky na prolitou krev si nepřipouštím. Krom toho je jeho síla také v tom, že v buržoazní beznaději nelituji ztráty jmění, domu či prutu zlata, který jsem neukryl v útrobách záchodu dostatečně hluboko. Nezábývá myšlenka, nýbrž člověk, ale to, ať už chceme nebo ne, patří někam jinam. Čistotě pohrdání by touha zametat v cestě stát neměla. Rozhořčovat se je vždy zbytečné.

Od Lucie ještě jeden malý překladatelský nášup – tentokrát z jiného semináře a z jiného autora, respektive autorky. Tou je známá ruská prozaička Ludmila Petruševská a pasáž pochází z příběhu o nové Jeleně Překrásné, který autorka zařadila do krásné knížky Skutečné pohádky. Jak z pasáže pochopíte, „skutečné pohádky“ jsou určeny pro dospělé. Luciin přirozený sklon k suchému humoru se pro této typ textů báječně hodí, ale to je myslím zbytečná poznámka. (Libor Dvořák)

Čaroděj se na Jelenu dokonce nešel ani podívat, jak se bál, aby jej neovlivnila její ukrutná krása, bál se, aby neztratil čarovnou moc, kromě toho se mu navíc nechtělo vstát z vyhrátého místečka a běžet hlava nehlava přímo za kráskou – ale právě to byl úděl všech osob mužského pohlaví, přitom války většinou začínaly tak, že se zadní řady tlačily na přední, ty přední se otáčely dozadu a rozhlížely se, komu dát do zubů, ty zadní na to zase odpovídaly bezděky po svém atd.

A tak se Jelena Překrásná bez povšimnutí ostatních zrodila z mořské pěny a chvíli nato narazila na hromádku něčích pohozených věcí, pomalu se utřela do cizího ručníku, oblékla si cizí šaty a střevíčky, vzala si cizí kabelku a vydala se do města, aniž by si jen na okamžik vzpomněla na dámu, která se po pěti minutách vynořila z vln a na břehu nenašla nic kromě mokrého ručníku.